

APSTIPRINĀTS AR
Biedrības „Baltic international Arbitration Court”
reģistrācijas numurs 40008234859
LĒMUMU Nr. 1/2019
RĪGĀ, 2019. gada 26.februārī

BALTIJAS STARPTAUTISKĀS ŠĶĪRĒJTIESAS REGLAMENTS

(2019.gada 26.februāra redakcija)

I Nodaļa

VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

1.punkts. Baltijas Starptautiskā šķīrējtiesa. Tās darbības reglamentējošie dokumenti

(1) Baltijas Starptautiskā šķīrējtiesa (turpmāk tekstā – šķīrējtiesa) ir pastāvīga šķīrējtiesa, kas dibināta 1999.gada 5.oktobrī, un ir izveidota, lai nodrošinātu šķīrējtiesai pakļauto strīdu izšķiršanu. 2005.gada 3.augustā Baltijas Starptautiskā šķīrējtiesa ir reģistrēta Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra Šķīrējtiesu reģistrā ar reģistrācijas nr. 40003759437, apliecība nr. T000041.

(2) Ar šī reglamenta apstiprināšanu par šķīrējtiesas izveidotāju, Šķīrējtiesu likuma izpratnē, uzskatāma biedrība “Baltic International Arbitration Court”, reģistrācijas numurs 40008234859.

(3) Biedrība „Baltic International Arbitration Court” ir nodibināta pastāvīgās šķīrējtiesas – Baltijas Starptautiskā šķīrējtiesa, darbības nodrošināšanai un ir uzskatāma par SIA „Baltijas Starptautiskā šķīrējtiesa”, reģistrācijas nr. 40003167725, saistību un tiesību pārņēmēju šķīrējtiesas darbības nodrošināšanā.

(4) Šķīrējtiesa darbojas, pamatojoties uz Šķīrējtiesu likumu, citiem Latvijas Republikā spēkā esošiem likumiem, starptautiskajiem līgumiem un konvencijām, kas attiecas uz šķīrējtiesas darbību, šķīrējtiesas reglamentu un pušu vienošanos.

(5) Pēc šķīrējtiesas sastāva apstiprināšanas par šķīrējtiesu konkrētajā strīdā ir uzskatāms apstiprinātais šķīrējtiesas sastāvs, kas darbojas pastāvīgi un neatkarīgi, ciktāl to neierobežo Šķīrējtiesu likums, šis reglaments un pušu vienošanās.

(6) Šķīrējtiesas nosaukums angļu valodā – Baltic International Arbitration Court, Šķīrējtiesas nosaukums vācu valodā – Baltisch Internationales Schiedsgericht, Šķīrējtiesas nosaukums krievu valodā – Балтийский Международный третейский суд.

(7) Šķīrējtiesas interneta mājas lapas adrese: www.arbitration.lv

(8) Šķīrējtiesas atrašanās vieta: Gertrūdes iela 7, Rīga, Latvija, LV-1010.

(9) Šķīrējtiesas e-pasts adrese: mail@arbitration.lv

(10) Šķīrējtiesas kontaktārunis: (+371) 27726550.

2.punkts. Tiesību normas, saskaņā ar kuru risināmi strīdi šķīrējtiesā

(1) Izšķirot strīdu, šķīrējtiesa vadās pēc tām tiesību normām un darījumu paražām, par kuru piemērošanu puses ir vienojušās, ciktāl tāda pušu vienošanās nav pretrunā Latvijas Republikas Civillikuma 19., 24.un 25.panta noteikumiem.

(2) Ja puses nav vienojušās par to, pēc kādiem likumiem vai kādām darījumu paražām apspriežamas to savstarpējās attiecības, vai šķīrējtiesa atzinusi šādu vienošanos par spēkā neesošu, pušu tiesiskajām attiecībām piemērojamās tiesību normas nosakāmas saskaņā ar LR Civillikuma ievada noteikumiem.

(3) Ja kāds no lietas dalībniekiem lietas izskatīšanā atsaucas uz starptautisko līgumu vai ārvalstu normatīvu aktu, kuri Latvijā nav spēkā, viņam ir jāiesniedz šķīrējtiesai attiecīgā akta teksts.

(4) Ja Latvijas Republikā tiek grozīts vai mainīts šķīrējtiesu darbības normatīvais regulējums, tad Baltijas Starptautiskā šķīrējtiesa darbojas saskaņā ar spēkā esošiem normatīviem dokumentiem un šo reglamentu, ciktāl tas nav pretrunā ar spēkā esošajām tiesību normām.

3.punkts. Šķīrējtiesas darba organizācija

(1) Šķīrējtiesas darbu vada šķīrējtiesas prezidijs un tās priekšsēdētājs, kuri veic šķīrējtiesas reglamentā noteiktās funkcijas, lai pārraudzītu un nodrošinātu šķīrējtiesas sastāva izveidošanu un tā darbību. Šķīrējtiesas prezidiju, tā priekšsēdētāju un priekšsēdētāja vietnieku ieceļ šķīrējtiesas izveidotājs. Šķīrējtiesas prezidija locekļi norādīti šī reglamenta Pielikumā Nr.1.

(2) Šķīrējtiesas prezidija sēdes sasauc un vada tās priekšsēdētājs. Prezidija sēdes un lēmumu pieņemšana var noritēt izmantojot sakaru līdzekļus. Prezidija sēžu protokolus apliecina šķīrējtiesas prezidija priekšsēdētājs vai tā vietnieks. Šķīrējtiesas prezidija priekšsēdētāja prombūtnes laikā prezidija priekšsēdētāja pienākumus pilda Šķīrējtiesas prezidija priekšsēdētāja vietnieks.

(3) Šķīrējtiesas prezidijs izskata jautājumus, kas tā kompetencē nodoti saskaņā ar šķīrējtiesas statūtiem un šo reglamentu.

(4) Šķīrējtiesas prezidijs ar savu lēmumu var atsevišķas savas pilnvaras uz laiku vai pastāvīgi nodot prezidija priekšsēdētājam.

(5) Šķīrējtiesas prezidijs pats strīdus neizšķir, tomēr atsevišķi prezidija locekļi kā šķīrējtiesneši var piedalīties konkrētu strīdu izšķiršanā.

II nodaļa

ŠĶĪRĒJTIESĀ IZSKATĀMĀS LIETAS

4.punkts. Šķīrējtiesai piekrītošās lietas

(1) Šķīrējtiesa var izšķirt jebkuru civiltiesisku strīdu, ja puses ir vienojušās par attiecīgā strīda nodošanu šķīrējtiesai un ja strīds saskaņā ar Latvijas vai tās valsts, kurā attiecīgā strīdīgā civiltiesiskā attiecība ir nodibinājusies, likumiem nav pakļauts ekskluzīvai tiesu jurisdikcijai.

(2) Šķīrējtiesa nevar izšķirt strīdu:

1) kura izspriešana varētu aizskart tādas personas tiesības, kas nav šķīrējtiesas līguma dalībniece;

- 2) kurā kaut viena puse ir valsts vai pašvaldības iestāde vai par kuru pieņemts šķīrējtiesas nolēmums var skart valsts vai pašvaldības iestādes tiesības;
  - 3) kurš saistīts ar ierakstiem civiltāvokļa aktu reģistrā;
  - 4) par aizbildnībā vai aizgādībā esošu personu tiesībām un pienākumiem vai ar likumu aizsargātām interesēm;
  - 5) par lietu tiesību nodibināšanu, grozīšanu vai izbeigšanu attiecībā uz nekustamo īpašumu, ja strīda dalībnieks ir persona, kurai ar likumu ir ierobežotas tiesības iegūt nekustamo lietu īpašumā, valdījumā vai lietošanā;
  - 6) par fiziskās personas izlikšanu no dzīvojamām telpām;
  - 7) starp darbinieku un darba devēju, ja strīds radies, slēdzot, grozot, izbeidzot vai pildot darba līgumu, kā arī piemērojot vai tulkojot tiesību normas, darba koplīguma vai darba kārtības noteikumus (individuāls darba tiesību strīds);
  - 8) par to personu tiesībām un pienākumiem, kurām pasludināts maksātnespējas process.
- (3) Šķīrējtiesā netiek izšķirti strīdi, kas pakļauti ekskluzīvai valsts tiesu kompetencei.

III nodaļa **ŠĶĪRĒJTIESAS LĪGUMS**

5.punkts. Šķīrējtiesas līgums. Tā būtība un forma

- (1) Šķīrējtiesas līgums ir vienošanās par strīda, kas jau radies vai var rasties nākotnē, nodošanu izšķiršanai šķīrējtiesā.
- (2) Šķīrējtiesas līgumu var noslēgt jebkura rīcībspējīga fiziskā persona, privāto tiesību juridiskā persona vai publisko tiesību juridiskā persona privāttiesību jomā.
- (3) Šķīrējtiesas līgumu noslēdz rakstveidā. To kā atsevišķu noteikumu var iekļaut jebkurā līgumā (šķīrējtiesas klauzula), kas ietver saistību, kuras sakarā radies vai var rasties civiltiesisks strīds, ņemot vērā Šķīrējtiesu likumā noteiktos ierobežojumus. Šķīrējtiesas līgumu groza vai atceļ saskaņā ar pušu rakstveida vienošanos.
- (4) Par rakstveida līgumu uzskatāma arī vienošanās, kas noslēgta, pusēm apmainoties ar pasta sūtījumiem vai izmantojot elektroniskās saziņas līdzekļus un nodrošinot, ka pušu griba nodot jau radušos vai iespējamu civiltiesisko strīdu izšķiršanai šķīrējtiesā tiek fiksēta ar drošu elektronisko parakstu.
- (5) Baltijas Starptautiskā šķīrējtiesa izskata strīdus, par kuriem puses šķīrējtiesas līgumā ir vienojušās, ka tie piekrīt šai šķīrējtiesai. Ja puses vienojušās par strīda nodošanu izšķiršanai šķīrējtiesā, bet nav noteikušas konkrētu šķīrējtiesu, un prasītājs iesniedzis prasību Baltijas Starptautiskajā šķīrējtiesā, un ja otra puse tam piekrīt, strīds ir pakļauts šai šķīrējtiesai.
- (6) Šķīrējtiesas līgums ir spēkā, kamēr nav izbeigusies tiesiskā attiecība, kuras sakarā tas noslēgts.
- (7) Ja vienošanās par strīda nodošanu izšķiršanai šķīrējtiesā kā atsevišķs noteikums ir ietverts pušu noslēgtajā līgumā, šī vienošanās ir uzskatāma par patstāvīgu līgumu. Ja līguma termiņš ir izbeidzies vai līgums atzīts par spēkā neesošu, vienošanās par strīda nodošanu izšķiršanai šķīrējtiesā paliek spēkā.

(8) Personas, kas noslēgušas līgumu par strīda nodošanu izšķiršanai šķīrējtiesā, nav tiesīgas no tā atteikties, ja likumā vai līgumā noteiktajā kārtībā šķīrējtiesas līgums nav grozīts vai atcelts.

(9) Puses var vienoties pēc kuras valsts likumiem apspriežama šķīrējtiesas līguma spēkā esamība. Ja puses nav par to vienojušās, piemērojamais likums nosakāms saskaņā ar Latvijas Republikas Civillikuma 19. un 25.pantu.

(10) Noslēdzot šķīrējtiesas līgumu, puses papildus var vienoties par šķīrējtiesnešu skaitu, šķīrējtiesas procesa kārtību, mutvārdu vai rakstveida procesu, strīda izšķiršanas vietu, šķīrējtiesas procesa valodu, piemērojamo likumu un citiem jautājumiem saskaņā ar likumu.

(11) Cedējot prasību, uz cesionāru pāriet prasījuma tiesības, bet ne līgumā ietvertā šķīrējtiesas klauzula par civiltiesiskā strīda izskatīšanu šķīrējtiesā.

(12) Šķīrējtiesa rekomendē personām, kuras, slēdzot šķīrējtiesas līgumu, ir vienojušās izšķirt esošos vai iespējamus strīdus Baltijas Starptautiskajā šķīrējtiesā, izmantot šķīrējtiesas klauzulu, kas pievienota kā 3.pielikums šim reglamentam. Taču šī prasība nav obligāta un šķīrējtiesa atzīs arī jebkuru citu šķīrējtiesas klauzulu, kas atbildīs šī punkta prasībām.

6.punkts Strīda pakļautības jautājums

(1) Par strīda pakļautību lemj pati šķīrējtiesa arī gadījumos, kad kāda no pusēm apstrīd šķīrējtiesas līguma esamību vai spēkā esamību.

(2) Jautājumu par strīda pakļautību tai, šķīrējtiesa var izlemt jebkurā šķīrējtiesas procesa stadijā. Ja strīda pakļautība šķīrējtiesai ir apstrīdēta līdz šķīrējtiesas sastāva apstiprināšanai, tad minēto jautājumu izlemj šķīrējtiesas prezidijs, bet ja pakļautība apstrīdēta pēc šķīrējtiesas sastāva apstiprināšanas, tad šo jautājumu izlemj šķīrējtiesas sastāvs.

(3) Puse var iesniegt iesniegumu par to, ka strīds vai tā daļa nav pakļauti šķīrējtiesai, ne vēlāk kā termiņā, kāds noteikts atsaukšanas iesniegšanai.

(4) Ja iebildumi par to, ka strīda daļa nav pakļauta šķīrējtiesai, pusei rodas sakarā ar prasības papildinājumiem vai grozījumiem, pretprasību vai tās papildinājumiem vai grozījumiem, minētie iebildumi jāizsaka nekavējoties, līdz ko šķīrējtiesa uzsāk šo prasījumu izšķiršanu.

(5) Ja puse noteiktajā termiņā nav iesniegusi šķīrējtiesā iesniegumu par to, ka strīds vai tā daļa nav pakļauta šķīrējtiesai, puse nav tiesīga vēlāk izteikt šādus iebildumus un tā uzskatāma par atteikušos no savām tiesībām celt šādus iebildumus, tai skaitā tiesai izlemjot jautājumu par šķīrējtiesas sprieduma izpildi.

(6) Ja šķīrējtiesa atzīst, ka strīds vai tā daļa nav pakļauta šķīrējtiesai, šķīrējtiesa izbeidz tiesvedību strīdā vai tā daļā, pieņemot lēmumu par šķīrējtiesas procesa izbeigšanu.

IV nodaļa ŠĶĪRĒJTIESNESĪ

7.punkts Šķīrējtiesnesis

(1) Šķīrējtiesnesis ir persona, kas atbilstoši šķīrējtiesas līguma un šī reglamenta nosacījumiem ir iecelta strīda izšķiršanai. Šķīrējtiesas pastāvīgais šķīrējtiesnesis ir

persona, kas iekļauts šķīrējtiesas pastāvīgo šķīrējtiesnešu sarakstā, kas norādīta Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā iesniegtajā šķīrējtiesnešu sarakstā un šķīrējtiesas mājas lapā.

(2) Šķīrējtiesnesis nav puses, kura to izraudzījies, pārstāvis. Šķīrējtiesnesim jāpilda savi pienākumi godprātīgi, nepakļaujoties nekādai ietekmei, viņam jābūt neatkarīgam un objektīvam.

(3) Par šķīrējtiesnesi strīdā var tikt iecelta tāda persona, kas atbilst Šķīrējtiesu likumā noteiktajām šķīrējtiesneša prasībām un uz kuru nav attiecināmi Šķīrējtiesu likumā noteiktie ierobežojumi.

(4) Šķīrējtiesneša atbilstību Šķīrējtiesu likuma prasībām apliecina pastāvīgās šķīrējtiesas izveidotāja apliecinājums, kas pamatots ar atbilstošu izglītības dokumentu un pievienots LR Uzņēmumu reģistra šķīrējtiesas lietai.

8. punkts Šķīrējtiesnešu skaits

(1) Šķīrējtiesā lietu izskata nepāra skaits šķīrējtiesnešu.

(2) Ja puses nav vienojušās par šķīrējtiesnešu skaitu, šķīrējtiesā lietu izskata trīs šķīrējtiesneši.

(3) Šķīrējtiesā lietu var izskatīt arī viens šķīrējtiesnesis, ja puses tā vienojušās.

9. punkts Šķīrējtiesnešu iecelšana

(1) Šķīrējtiesnešu iecelšanas kārtību nosaka puses, bet ja puses nav vienojušās par šķīrējtiesnešu iecelšanas kārtību, tad šķīrējtiesneši tiek iecelti saskaņā ar šķīrējtiesas reglamentu, ievērojot pušu līdztiesību.

(2) Puses var uzticēt jebkurai rīcībspējīgai fiziskai vai juridiskai personai izraudzīties šķīrējtiesnešus.

(3) Pēc kādas puses lūguma, pie nosacījuma, ka konkrēto lietu izskata šķīrējtiesa vismaz trīs šķīrējtiesnešu sastāvā, par šķīrējtiesnesi konkrētā lietā ar šķīrējtiesas prezidija piekrišanu var iecelt arī personu, kas nav šķīrējtiesas pastāvīgais šķīrējtiesnesis. Šķīrējtiesas prezidija lēmums atteikt par šķīrējtiesnesi konkrētajā lietā apstiprināt personu, kas nav šķīrējtiesas pastāvīgais šķīrējtiesnesis ir galīgs un nav pārsūdzams vai apstrīdams. Jebkurā gadījumā šķīrējtiesas sastāva priekšsēdētājam jābūt šķīrējtiesas pastāvīgajam šķīrējtiesnesim.

(4) Par šķīrējtiesnesi strīda var tikt apstiprināta tāda persona, kas atbilst Latvijas Civilprocesa likuma noteikumiem. Personu, kas nav iekļauta pastāvīgo šķīrējtiesnešu sarakstā var izraudzīties par šķīrējtiesnesi tikai tad, ja šķīrējtiesā ir iesniegti dokumenti, kas apliecina izraudzītā šķīrējtiesneša atbilstību Šķīrējtiesu likuma noteikumiem.

10. punkts Viena šķīrējtiesneša iecelšana

(1) Ja puses ir vienojušās, ka strīdu izskatīs viens šķīrējtiesnesis, tās pēc savstarpējas vienošanās var izraudzīt jebkuru šķīrējtiesas pastāvīgo šķīrējtiesnesi.

(2) Ja puses līdz prasības pieteikuma iesniegšanai nav vienojušās par konkrētu pastāvīgo šķīrējtiesnesi, šķīrējtiesas priekšsēdētājs, nosūtot reglamenta 38.punktā minēto paziņojumu par prasības pieteikuma saņemšanu, piedāvā pusēm vienoties par konkrētu pastāvīgo šķīrējtiesnesi un nosaka termiņu šādas vienošanās panākšanai.

(3) Jebkura no pusēm var piedāvāt otrai pusei vienu vai vairākas pastāvīgo šķīrējtiesnešu kandidatūras.

(4) Ja puses šķīrējtiesas noteiktajā termiņā nav vienojušās par konkrētu šķīrējtiesnesi, šķīrējtiesnesi ieceļ šķīrējtiesas prezidijs.

11. punkts Triju šķīrējtiesnešu iecelšana

(1) Ja puses ir vienojušās par trim šķīrējtiesnešiem, vai ja puses nav vienojušās par šķīrējtiesnešu skaitu, tad šķīrējtiesa izskata lietu trīs šķīrējtiesnešu sastāvā. Šajā gadījumā, prasītājam, iesniedzot prasību, jānorāda tā izraudzītais šķīrējtiesnesis. Šķīrējtiesas priekšsēdētājs, nosūtot reglamenta 38.punktā minēto paziņojumu par prasības saņemšanu, informē par to atbildētāju un piedāvā no savas puses izraudzīties šķīrējtiesnesi, nosakot termiņu savas izvēles paziņošanai.

(2) Ja kāda no pusēm noteiktajā termiņā nav rakstiski paziņojusi savu izraudzīto šķīrējtiesnesi, tad šķīrējtiesnesi ieceļ šķīrējtiesas prezidijs.

(3) Pušu izvēlētie šķīrējtiesneši, savstarpēji vienojoties, no pastāvīgo šķīrējtiesnešu vidus izraugās šķīrējtiesnesi, kurš ir šķīrējtiesas sastāva priekšsēdētājs.

(4) Ja pušu izraudzītie šķīrējtiesneši 15 (piecpadsmit) dienu laikā nevar vienoties par šķīrējtiesas sastāva priekšsēdētāju, to ieceļ šķīrējtiesas prezidijs.

12. punkts Vairāku šķīrējtiesnešu iecelšana

(1) Ja puses vienojušās par citu (nepāra) šķīrējtiesnešu skaitu, katra no pusēm iepriekš minētajā kārtībā izraugās vienādu šķīrējtiesnešu skaitu, kuri savstarpēji vienojoties no šķīrējtiesnešu saraksta izraugās šķīrējtiesas sastāva priekšsēdētāju.

(2) Ja kāda no pusēm noteiktajā termiņā nav rakstiski paziņojusi savu izraudzīto šķīrējtiesnesi, tad šķīrējtiesnesi ieceļ šķīrējtiesas prezidijs.

(3) Ja pušu izraudzītie šķīrējtiesneši 15 (piecpadsmit) dienu laikā nevar vienoties par šķīrējtiesas sastāva priekšsēdētāju, to ieceļ šķīrējtiesas prezidijs.

13. punkts Šķīrējtiesnešu iecelšana, lietās ar vairākiem atbildētājiem vai prasītājiem

(1) Ja prasību cēlušī vairāki prasītāji vai ja prasība celta pret vairākiem atbildētājiem, gan prasītājiem, gan atbildētājiem ir jāvienojas par šķīrējtiesneša (šķīrējtiesnešu) kandidatūras (kandidatūru) izraudzīšanu no savas puses, atbilstoši šķīrējtiesas reglamenta 10.-12. pantu prasībām.

(2) Ja šāda vienošanās šķīrējtiesas noteiktā termiņā netiek panākta, šķīrējtiesnesi (šķīrējtiesnesus) ieceļ šķīrējtiesas prezidijs.

14. punkts Šķīrējtiesas sastāva apstiprināšana

Izveidoto šķīrējtiesas sastāvu apstiprina šķīrējtiesas prezidijs. Prezidijs par to paziņo pusēm. Apstiprinot šķīrējtiesas sastāvu, šķīrējtiesas prezidijs pārbauda, vai izveidojot šķīrējtiesas sastāvu ir ievērota pušu vienošanās un šķīrējtiesas reglamenta prasības. Gadījumā, ja šķīrējtiesas prezidijs konstatē, ka šķīrējtiesas sastāvs nav izveidots atbilstoši pušu vienošanās vai šķīrējtiesas reglamenta prasībām, prezidijs izveidoto šķīrējtiesas sastāvu neapstiprina un šķīrējtiesas sastāvs tiek veidots no jauna reglamentā noteiktajā kārtībā, novēršot pielautos pārkāpumus vai trūkumus.

Šķīrējtiesas prezidija lēmums atteikt apstiprināt šķīrējtiesas sastāvu ir galīgs un nav pārsūdzams vai apstrīdams.

15. punkts Šķīrējtiesneša atcelšana

Ja puse izraudzījusies šķīrējtiesnesi un par to ir paziņots otrai pusei, tā nevar atsaukt šo šķīrējtiesnesi bez otras puses piekrišanas, ja vien netiek konstatēts pamats šī šķīrējtiesneša noraidīšanai.

16. punkts Šķīrējtiesneša noraidījuma pamati

(1) Personai, kurai tiek prasīta piekrišana tās iecelšanai par šķīrējtiesnesi vai kas apstiprināta par šķīrējtiesnesi konkrētajā strīdā, jāatklāj pusēm jebkādi apstākļi, kuri var izraisīt pamatotas šaubas par šīs personas objektivitāti un neatkarību.

(2) Ja šādi apstākļi šķīrējtiesnesim kļuvuši zināmi līdz šķīrējtiesas procesa beigām, viņam tie nekavējoties jāatklāj pusēm.

(3) Šķīrējtiesnesi var noraidīt, ja pastāv Šķīrējtiesu likumā noteiktie apstākļi, kas tā iecelšanu par šķīrējtiesnesi vai nepieļauj piedalīšanos konkrētās lietas izskatīšanā, kā arī apstākļi, kuri izraisa pamatotas šaubas par viņa objektivitāti un neatkarību, vai arī tad, ja viņa kvalifikācija neatbilst tai, par kādu puses vienojušās. Puse var noraidīt šķīrējtiesnesi, kuru tā izraudzījusies vai kura izraudzīšanā tā piedalījies, tikai tad, ja noraidījuma pamati šai pusei kļuvuši zināmi pēc šķīrējtiesneša iecelšanas.

17. punkts Šķīrējtiesneša noraidījuma kārtība

(1) Puses var vienoties par šķīrējtiesneša noraidījuma kārtību.

(2) Ja puses nav vienojušās par šķīrējtiesnešu noraidījuma kārtību, tad puse var pieteikt noraidījumu šķīrējtiesnesim piecu dienu laikā no dienas, kad tā uzzinājusi par šā šķīrējtiesneša iecelšanu vai tai kļuvis zināms kāds no Šķīrējtiesu likumā vai šķīrējtiesas reglamentā minētajiem apstākļiem, nosūtot (iesniedzot) šķīrējtiesai paziņojumu un tajā norādot, kuru šķīrējtiesnesi un uz kāda pamata tā noraida.

(3) Ja šķīrējtiesnesis, kuram pieteikts noraidījums, neatsakās no savu pienākumu pildīšanas, jautājumu par šā šķīrējtiesneša noraidījumu izlemj šķīrējtiesas sastāvs vai pats šķīrējtiesnesis piecu dienu laikā no paziņojuma saņemšanas dienas. Šķīrējtiesas sastāvs ir tiesīgs nodot noraidījuma jautājuma izlemšanu šķīrējtiesas prezidijam.

(4) Šķīrējtiesnesim vienas lietas ietvaros nevar pietikt atkārtotu noraidījumu. Šis nosacījums neliedz pusēm izteikt pamatotas iebildumus un šķīrējtiesnesim lemt par pašnoraidījumu.

18. punkts Pašnoraidījums

Šķīrējtiesnesis 5 (piecu) dienu laikā no dienas, kad tas uzzinājis par savu iecelšanu vai no dienas kad tam kļuvis zināms par apstākļiem, kuri var izraisīt pamatotas šaubas par tā objektivitāti un neatkarību, var atstatīt sevi no strīda izšķiršanas.

19. punkts Šķīrējtiesneša atstādināšana

(1) Ja kāds šķīrējtiesas sastāva loceklis ilgāk par vienu mēnesi nevar piedalīties šķīrējtiesas darbā, tad šis šķīrējtiesnesis, pārējie apstiprinātie šķīrējtiesas sastāva

šķīrējtiesneši, kā arī katra no pusēm ir tiesīga lūgt šķīrējtiesas prezidiju atstādināt šo šķīrējtiesnesi.

(2) Minēto lūgumu šķīrējtiesas prezidijs izlemj pēc pušu viedokļa noskaidrošanas.

20.punkts Pušu vienošanās par šķīrējtiesneša pilnvaru izbeigšanu.

Puses var vienoties par kāda šķīrējtiesas sastāva locekļa pilnvaru izbeigšanu un paziņot par to šķīrējtiesas prezidijam. Šādu paziņojumu motivācija nav obligāta.

21. punkts Šķīrējtiesneša pilnvaru izbeigšanās

(1) Šķīrējtiesneša pilnvaras konkrētā lietā izbeidzas:

- 1) ja pieņemts šķīrējtiesneša noraidījums;
- 2) ja viņš atstājis sevi no civiltiesiskā strīda izšķiršanas;
- 3) ja puses ir vienojušās par viņa atcelšanu;
- 4) ja uz viņu ir attiecināmi šā likuma 15.pantā minētie ierobežojumi;
- 5) ar viņa nāvi;
- 6) ja šķīrējtiesnesis atstādināts no lietas izskatīšanas.

22. punkts Jauna šķīrējtiesneša iecelšana

(1) Ja šķīrējtiesneša pilnvaras izbeigušās pirms lietas izšķiršanas, tiek iecelts jauns šķīrējtiesnesis.

(2) Puse, kuras izraudzītajam šķīrējtiesnesim ir izbeigušās pilnvaras, 10 (desmit) dienu laikā no brīža, kad tā uzzinājusi par šķīrējtiesneša pilnvaru izbeigšanu, var izraudzīties jaunu šķīrējtiesnesi atbilstoši šķīrējtiesas reglamenta noteikumiem.

(3) Ja puse noteiktajā termiņā nav izraudzījusies jaunu šķīrējtiesnesi, šķīrējtiesnesi iecel šķīrējtiesas prezidijs.

(4) Ja pirms lietas izšķiršanas šķīrējtiesneša pilnvaras izbeidzas puses atkārtoti izraudzītajam šķīrējtiesnesim, jaunu šķīrējtiesnesi iecel šķīrējtiesas prezidijs.

23. punkts Jauna šķīrējtiesneša iecelšanas sekas

(1) Ja tiek nomainīts šķīrējtiesnesis gadījumā, kad strīdu izskata viens šķīrējtiesnesis, vai ja tiek nomainīts šķīrējtiesas sastāva priekšsēdētājs, strīda izskatīšana tiek uzsākta no jauna.

(2) Ja tiek nomainīts kāds no šķīrējtiesas sastāva šķīrējtiesnešiem, jautājums par strīda izskatīšanu no jauna vai strīda izskatīšanas turpināšanu tiek izlemts pēc šķīrējtiesas sastāva ieskatiem.

V nodaļa

ŠĶĪRĒJTIESAS PROCESS

24. punkts Pušu līdztiesība un sacīkste.

Puses civiltiesiskā strīda izskatīšanas gaitā īsteno savas procesuālās tiesības sacīkstes formā. Sacīkste izpaužas, pusēm izmantojot savas tiesības iesniegt pierādījumus, dot paskaidrojumus un šķīrējtiesas sastāvam adresētus pieteikumus, piedaloties pierādījumu pārbaudē un novērtēšanā, kā arī veicot citas procesuālās darbības.

25. punkts Konfidencialitāte

- (1) Ja puses nav vienojušās citādi, šķīrējtiesas process ir konfidenciāls.
- (2) Šķīrējtiesas sēdes ir slēgtas, un šķīrējtiesas sastāvs ziņas par šķīrējtiesas procesu nesniedz citām personām un npublicē, izņemot gadījumu, kad puses ir vienojušās citādi. Personas, kas nav šķīrējtiesas procesa dalībnieki, var piedalīties šķīrējtiesas sēdē tikai ar pušu piekrišanu.
- (3) Ziņas par šķīrējtiesas procesu sniedz personām, kurām ir tiesības tās saņemt likumā noteikto funkciju veikšanai.

26. punkts Šķīrējtiesas valoda

- (1) Šķīrējtiesas procesa valoda ir latviešu valoda, ja vien puses nav vienojušās par citu šķīrējtiesas procesa valodu.
- (2) Ja puses vienojušās par citu procesa valodu, kuru šķīrējtiesas sastāvs vai kāds no šķīrējtiesniešiem, vai kāds no procesa dalībniekiem nepārvalda pietiekami, šķīrējtiesa var pieaicināt tulku, taču šajā gadījumā vēl papildus jāapmaksā tulka pakalpojumi. Tulka pakalpojumu apmaksas pienākumu un termiņu nosaka šķīrējtiesa.
- (3) Ja process notiek latviešu valodā un kādai pusei vai tās pārstāvim ir nepieciešams tulks, tad šī puse, ne vēlāk kā 3 (trīs) darba dienas pirms šķīrējtiesas sēdes, ir tiesīga iesniegt šķīrējtiesā iesniegumu par tulka pieaicināšanu. Iesniedzot iesniegumu par tulka pieaicināšanu puse ir tiesīga norādīt savu izraudzīto tulku, kura darbu tā apņemas apmaksāt patstāvīgi. Ja puse nav norādījusi savu izraudzīto tulku vai pret izraudzīto tulku iebilst šķīrējtiesas sastāvs, tad tulku izraugās šķīrējtiesa un tulka darba apmaksu līdz šķīrējtiesas sēdei veic attiecīgā puse šķīrējtiesas norādītajā apmērā. Tulks tiek pieaicināts ar šķīrējtiesas lēmumu pēc tam, kad ir saņemts izvēlēta tulka rakstveida apliecinājums tulka pienākumu veikšanai un saņemts apstiprinājums tulka pakalpojumu apmaksai.
- (4) Ja process notiek latviešu valodā, bet kāda no pusēm pieaicina ekspertu, kas to neprot, tiek pieaicināts tulks, kura darbu apmaksā puse, kas to pieaicinājusi.
- (5) Ja process notiek latviešu valodā, bet kāda no pusēm par šķīrējtiesnesi strīdā izvēlējusies šķīrējtiesnesi, kas to nepārvalda pietiekami, tiek pieaicināts tulks, kura darbu apmaksā puse, kas izvēlējusies šo šķīrējtiesnesi.
- (6) Šķīrējtiesa var pieprasīt no pusēm jebkura rakstveida pierādījuma tulkojumu vai notariāli apliecinātu tulkojumu valodā, kurā notiek process. Šādu tulkojumu jānodrošina tai pusei, kas iesniedza attiecīgo pierādījumu.

27. punkts Šķīrējtiesas procesa kārtība

- (1) Pusēm ir tiesības brīvi noteikt šķīrējtiesas procesa kārtību un šķīrējtiesai ir saistoša pušu noteiktā procesa kārtība, ja puses par procesa kārtību ir rakstveidā vienojušās pirms šķīrējtiesas procesa uzsākšanas.
- (2) Ja puses nav vienojušās par šķīrējtiesas procesa kārtību, strīdu izšķir saskaņā ar šķīrējtiesas reglamentu.
- (3) Ja puses vienojušās tikai par atsevišķiem šķīrējtiesas procesa noteikumiem, šķīrējtiesa ievēro pušu vienošanos, bet pārējā daļā vadās pēc šķīrējtiesas reglamenta.

28. punkts Pārstāvība

(1) Fiziskā persona savu lietu šķīrējtiesā ved pati vai ar pilnvarota pārstāvja starpniecību. Juridiskās personas lietu šķīrējtiesā ved tā amatpersona, kas darbojas likumā, statūtos vai nolikumā piešķirto pilnvaru ietvaros, vai arī juridiskās personas pilnvarots pārstāvis.

(2) Par pilnvarotu pārstāvi var būt jebkura fiziskā persona, izņemot personu:

- 1) kura nav sasniegusi pilngadību;
- 2) kurai nodibināta aizgādība;
- 3) kurai ar tiesas spriedumu atņemtas tiesības vest citu personu lietas;
- 4) kura ir radniecības attiecībās līdz trešajai pakāpei vai svainības attiecībās līdz otrajai pakāpei ar šķīrējtiesnesi, kas izšķir civiltiesisko strīdu;
- 5) kura sniegusi juridisko palīdzību civiltiesiskā strīda otrai pusei šajā vai ar to saistītā citā lietā;
- 6) kura piedalījies mediācijā šajā vai ar to saistītā citā lietā.

(3) Konstatējot šā panta otrajā daļā minētos apstākļus, šķīrējtiesas sastāvs nepielaiž šādu personu civiltiesiskā strīda izšķiršanā.

(4) Persona, kas ir vai pēdējo piecu gadu laikā ir bijusi attiecīgās pastāvīgās šķīrējtiesas šķīrējtiesnešu sarakstā, nevar būt puses pārstāvis un to nevar pieaicināt juridiskās palīdzības sniegšanai šīs pastāvīgās šķīrējtiesas procesos.

(5) Puses šķīrējtiesas procesā var pieaicināt advokātu juridiskās palīdzības sniegšanai.

29. punkts Strīda izšķiršanas vieta

(1) Puses var vienoties par šķīrējtiesas procesa vietu.

(2) Ja puses nav vienojušās par šķīrējtiesas procesa vietu, to nosaka šķīrējtiesa.

(3) Šķīrējtiesa par šķīrējtiesas procesa vietu var noteikt tās atrašanās vietu vai jebkuru citu vietu, kuru tā uzskata par piemērotu, ievērojot šķīrējtiesas procesa apstākļus.

(4) Lai iepazītos ar faktiem, uz kuriem atsaucas puses, tai skaitā, apskatītu precī vai citu īpašumu, vai dokumentus, vai pārbaudītu tos, šķīrējtiesa var sanākt jebkurā vietā, kuru tā uzskata par piemērotu, informējot par to puses, kuras ir tiesīgas piedalīties apskatē.

(5) Ja puses vienojas par šķīrējtiesas procesa vietu ārpus Rīgas, pusēm jāsedz šķīrējtiesnešu ceļa un uzturēšanās izdevumi.

(6) Ja šķīrējtiesas procesa vieta ir Rīga, bet kāda no pusēm ir izvēlējusies šķīrējtiesnesi, kura prakses vieta ir ārpus Rīgas un tādēļ nepieciešamas segt šķīrējtiesneša ceļa izdevumus, tad konkrētā šķīrējtiesneša ceļa un uzturēšanās izdevumus sedz puse, kas šķīrējtiesnesi izvēlējusies.

30. punkts Termiņi

(1) Šķīrējtiesa var atjaunot vai pagarināt procesuālos termiņus reglamenta noteiktajā kārtībā.

(2) Tajos gadījumos, kad Reglamentā termiņi nav noteikti, tos līdz šķīrējtiesas sastāva apstiprināšanai nosaka šķīrējtiesas priekšsēdētājs, bet pēc tam šķīrējtiesas sastāva priekšsēdētājs vai viss šķīrējtiesas sastāvs.

- (3) Šķīrējtiesa, nosakot un aprēķinot termiņus, vadās no Latvijas Civilprocesa likuma 46.-48.pantu noteikumiem.
- (4) Atsevišķos gadījumos, ja tas ir nepieciešams, šķīrējtiesa var pagarināt reglamentā noteiktos termiņus.
- (5) Pēc ieinteresētās puses pamatota lūguma, šķīrējtiesa, ja uzskata to par lietderīgu, var lemt par šķīrējtiesas noteikto termiņu pagarināšanu vai atjaunošanu to nokavējuma gadījumā.

31. punkts Šķīrējtiesas paziņojumi un sūtījumi

- (1) Šķīrējtiesa sagatavotos dokumentus (spriedumus, lēmumus, paziņojumus u.c.) nosūta pasta vai elektroniskā pasta sūtījumā. Dokumentus, kurus sagatavo un iesniedz šķīrējtiesai puse (prasības pieteikumu, atsaukumi par prasību u.c.), šķīrējtiesa, ja tas noteikts šķīrējtiesas reglamentā, otram pusei nosūta pasta vai elektroniskā pasta sūtījumā vai paziņo par to saņemšanu šķīrējtiesā un iespējam ar tiem iepazīties.
- (2) Šā punkta pirmajā daļā minētos dokumentus fiziskajai personai nosūta ierakstītā pasta sūtījumā uz tās deklarētās dzīvesvietas adresi, bet, ja deklarācijā norādīta papildu adrese, — uz papildu adresi, ja vien fiziskā persona saziņai ar šķīrējtiesu nav norādījusi citu adresi, bet juridiskajai personai — uz tās juridisko adresi.
- (3) Šā punkta pirmajā daļā minētos dokumentus elektroniskā pasta sūtījumā nosūta, ja puse ir paziņojusi šķīrējtiesai, ka piekrīt saziņai ar šķīrējtiesu izmantot elektronisko pastu. Šādā gadījumā šķīrējtiesa dokumentus nosūta uz puses norādīto elektroniskā pasta adresi. Ja šķīrējtiesa konstatē tehniskus šķēršļus dokumentu nosūtīšanai elektroniskā pasta sūtījumā, tos nosūta ierakstītā pasta sūtījumā.
- (4) Paziņojumu par pirmo šķīrējtiesas sēdi nosūta pusēm ierakstītā pasta sūtījumā ne vēlāk kā 15 dienas iepriekš, ja puses nav vienojušās par īsāku termiņu. Termiņu un kārtību, kādā nosūtāmi paziņojumi par citām šķīrējtiesas sēdēm, nosaka saskaņā ar pastāvīgās šķīrējtiesas reglamentu.
- (5) Šā punkta pirmajā daļā minētie dokumenti uzskatāmi par saņemtiem izsniegšanas dienā, ja tie ir piegādāti un izsniegti adresātam personīgi. Ja tie ir nosūtīti ar pasta sūtījumu, uzskatāms, ka tie saņemti septītajā dienā pēc pasta sūtījuma nosūtīšanas dienas, bet, ja tie nosūtīti elektroniskā pasta sūtījumā, uzskatāms, ka tie saņemti divu darbdienu laikā pēc nosūtīšanas dienas.
- (6) Ja šķīrējtiesas procesa laikā kāds no dalībniekiem maina savu adresi, tā pienākums ir nekavējoties paziņot šķīrējtiesai savu jauno adresi.

32. punkts Šķīrējtiesas procesa izdevumi

- (1) Šķīrējtiesas procesa izdevumos ietilpst tiesvedības maksa, šķīrējtiesneša honorārs, un citas ar civiltiesiskā strīda izskatīšanu saistītās izmaksas. Šķīrējtiesas procesa tiesvedības maksa un šķīrējtiesneša honorārs norādīts šķīrējtiesas reglamenta pielikumā Nr.2 un tas samaksājams pirms prasības iesniegšanas šķīrējtiesā.
- (2) Šķīrējtiesas procesa izdevumu apmērs, kas norādīts šķīrējtiesas reglamenta pielikumā Nr.2, ar šķīrējtiesas prezidija lēmumu var tikt grozīts, ņemot vērā strīda sarežģītību, strīda izspriešanai nepieciešamo laiku, kā arī jebkurus citus ar strīda

izšķiršanu saistītus apstākļus. Bez pušu piekrišanas izdevumu apmērs nevar tikt palielināts vairāk kā divas reizes.

(3) Šķīrējtiesas procesa izdevumos, kas norādīti šķīrējtiesas reglamenta pielikumā Nr.2. palielinās šī pielikuma noteiktajā kārtībā, gadījumos, kad tiek izmantoti tulka, sekretāra un eksperta pakalpojumi, kā arī šķīrējtiesnešu ceļa un uzturēšanas izdevumi, kuru samaksas kārtību nosaka šķīrējtiesa, ievērojot reglamenta noteikumus. Šķīrējtiesa procesa laikā var pieprasīt papildus šo šķīrējtiesas procesa izdevumu samaksu.

(4) Sekretārs, tulks vai eksperts šķīrējtiesas procesā tiek pieaicināti tikai pēc tam, kad puse nomaksā šķīrējtiesas noteikto atlīdzību par šo personu pakalpojumiem.

(5) Ja, izšķirot strīdu ir nepieciešams pieaicināt tulku, noteikt ekspertīzi vai pieaicināt ekspertu, bet puse, kura to pieprasījusi, šķīrējtiesas noteiktajā termiņā, nav iemaksājusi atlīdzību par tulka vai eksperta pakalpojumiem, noteikto atlīdzību var iemaksāt otra puse.

(6) Ja saskaņā ar pušu vienošanos šķīrējtiesas procesa vieta ir ārpus Rīgas, paredzamie šķīrējtiesnešu ceļa un uzturēšanās izdevumi ir sedzami šķīrējtiesas noteiktajā apmērā un termiņā, pretējā gadījumā strīds izšķirams šķīrējtiesas noteiktajā vietā. Ja pušu iemaksātie šķīrējtiesnešu ceļa un uzturēšanās izdevumi strīda izšķiršanas laikā nav izmantoti iemaksātajā apmērā, atlikusī summa tiek atgriezta pusei, kura to iemaksājusi.

(7) Ja šķīrējtiesas procesa vieta ir Rīga, bet kāda no pusēm ir izvēlējusies šķīrējtiesnesi, kura prakses vieta ir ārpus Rīgas, tad konkrētā šķīrējtiesneša ceļa un uzturēšanās izdevumus sedz puse, kas šķīrējtiesnesi izvēlējusies, samaksu veicot šķīrējtiesas noteiktajā apmērā un termiņā. Papildus tam, par šiem šķīrējtiesas procesa izdevumiem ir atbildīgi tikai tā puse, kas šķīrējtiesnesi izvēlējusies un, neatkarīgi no lietas risinājuma, tie nevar tikt piedzīti no otras puses. Ja šai punktā noteiktie izdevumi nav apmaksāti šķīrējtiesas noteiktajā apmērā un termiņā, konkrētais šķīrējtiesnesis ir tiesīgs atteikties no konkrētās lietas izskatīšanas.

(8) Ja puse ir iemaksājusi atlīdzību par sekretāra, tulka, eksperta pakalpojumiem, bet minētie pakalpojumi nav sniegti, iemaksātā summa tiek atgriezta pusei, kura to iemaksājusi.

(9) Pieņemot nolēmumu strīdā, šķīrējtiesa lemj par šķīrējtiesas procesa izdevumu, ka arī ar lietas vešanu saistīto izdevumu, t.sk. izdevumu par juridisko palīdzību, ceļa un uzturēšanās izdevumu, un citu ar lietas vešanu saistīto izdevumu sadalījumu starp pusēm. Izdevumi ir attiecināmi uz pusēm apmērā, kādā tos šķīrējtiesa atzīst par samērīgiem un atbilstošiem.

(10) Puses var vienoties par šķīrējtiesas procesa izdevumu sadalījumu starp tām.

(11) Ja prasības pieteikums tiek atstāts bez izskatīšanas vai šķīrējtiesas process tiek izbeigts līdz šķīrējtiesas sastāva iecelšanai, šķīrējtiesas prezidijs var lemt par iemaksātās tiesvedības maksas un šķīrējtiesneša honorāra pilnīgu vai daļēju atmaksu.

33. punkts Pierādījumi un pierādīšanas līdzekļi

(1) Pierādījumi ir ziņas, uz kuru pamata šķīrējtiesas sastāvs nosaka tādu faktoru esamību vai neesamību, kuriem ir nozīme civiltiesiskā strīda izšķiršanā.

(2) Pierādījumus iesniedz puses. Katrai pusei jāpierāda tie apstākļi, ar kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus.

(3) Pierādīšanas līdzekļi šķīrējtiesā var būt pušu paskaidrojumi, rakstveida pierādījumi (rakstveida dokumenti, audioieraksti, videomagnetofona lentes, elektronisko datu nesēji, digitālie videodiski u.c.), lietiskie pierādījumi un ekspertu atzinumi.

(4) Dokumentus iesniedz oriģinālā vai noteiktā kārtībā apliecināta noraksta, kopijas vai izraksta veidā. Ja puse iesniedz dokumentu noraksta, kopijas vai izraksta veidā, šķīrējtiesas sastāvs pats vai pēc otras puses lūguma var pieprasīt, lai tā iesniedz dokumenta oriģinālu. Dokumenta oriģinālu pēc tās personas lūguma, kas šo dokumentu iesniegusi, šķīrējtiesas sastāvs atdod atpakaļ iesniedzējam, pievienojot šķīrējtiesas procesa materiāliem noteiktā kārtībā apliecinātu norakstu, kopiju vai izrakstu.

(5) Šķīrējtiesas sastāvs nosaka pierādījumu pieļaujamību un attiecināmību. (6) Šķīrējtiesas sastāvs pēc puses motivēta lūguma ir tiesīgs pieprasīt, lai otra puse izsniedz tās rīcībā esošos rakstveida pierādījumus.

(7) Pusei, kura lūdz, lai šķīrējtiesas sastāvs pieprasa rakstveida pierādījumu, jāapraksta šis pierādījums un jāmotivē, kāpēc tā uzskata, ka pierādījums atrodas pie pretējās puses.

(8) Ja puse atsakās iesniegt šķīrējtiesas sastāvam tā norādītajā termiņā pieprasīto rakstveida pierādījumu, nenoliegdama, ka šis pierādījums atrodas pie tās, šķīrējtiesas sastāvs var atzīt par pierādītiem tos faktus, kuru apstiprināšanai pretējā puse atsaukusies uz šo rakstveida pierādījumu.

34. punkts Pierādījumu novērtēšana

(1) Nekādiem pierādījumiem nav iepriekš noteikta spēka, kas saistītu šķīrējtiesas sastāvu.

(2) Šķīrējtiesas sastāvam sprieduma motivējumā jānorāda, kādēļ tas vienam pierādījumam devis priekšroku salīdzinājumā ar citu pierādījumu un atzinis dažus faktus par pierādītiem, bet citus — par nepierādītiem.

35. punkts Ekspertīze

(1) Ja šķīrējtiesas līgumā nav noteikts citādi, šķīrējtiesas sastāvs pēc puses lūguma var noteikt ekspertīzi un tās veikšanu uzdot vienam vai vairākiem ekspertiem.

(2) Puses pēc šķīrējtiesas sastāva pieprasījuma iesniedz ekspertam nepieciešamās ziņas vai dokumentus, uzrāda preces vai citus priekšmetus.

(3) Pēc puses lūguma šķīrējtiesas sastāvs uzaicina ekspertu piedalīties šķīrējtiesas sēdē. Puses ir tiesīgas uzdot ekspertam jautājumus par atzinumu.

36. punkts Šķīrējtiesas procesa ierosināšana

(1) Šķīrējtiesas process sākas ar prasības pieteikuma iesniegšanas brīdi.

(2) Prasības pieteikumu šķīrējtiesai iesniedz rakstveidā šķīrējtiesas atrašanās vietā.

37. punkts Prasības pieteikums

(1) Prasības pieteikumā norāda:

- 1) prasītāja vārdu, uzvārdu, personas kodu, deklarēto dzīvesvietu, bet, ja tādas nav, — dzīvesvietu; juridiskajai personai — tās nosaukumu, reģistrācijas numuru un juridisko adresi. Prasītājs var norādīt savu tālruna numuru vai elektroniskā pasta adresi, ja piekrīt saziņai ar šķīrējtiesu izmantot tālruni vai elektronisko pastu;
- 2) atbildētāja vārdu, uzvārdu, personas kodu, deklarēto dzīvesvietu un deklarācijā norādīto papildu adresi, bet, ja tādas nav, — dzīvesvietu; juridiskajai personai — tās nosaukumu, reģistrācijas numuru un juridisko adresi. Atbildētāja personas kodu vai reģistrācijas numuru norāda, ja tas ir zināms;
- 3) ja prasību ceļ pārstāvis, — prasītāja pārstāvja vārdu, uzvārdu, personas kodu un adresi saziņai ar šķīrējtiesu; juridiskajai personai — tās nosaukumu, reģistrācijas numuru un juridisko adresi;
- 4) prasībās par naudas summas piedziņu — kredītiestādes nosaukumu un tā konta numuru, kurā veicama samaksa, ja šāds konts ir;
- 5) prasības priekšmetu, summu, prasības summas aprēķinu;
- 6) prasības pamatu un pierādījumus, kas to apstiprina;
- 7) prasītāja prasījumus;
- 8) pievienoto dokumentu sarakstu;
- 9) citas ziņas, ja tās nepieciešamas lietas izskatīšanai.

(2) Prasības pieteikumam pievieno:

- 1) šķīrējtiesas līgumu, ja vien tas nav ietverts līgumā, kura sakarā strīds radies;
- 2) līgumu, kura sakarā strīds radies;
- 3) dokumentus, uz kuriem prasītājs atsaucas prasības pieteikumā.

(3) Prasības pieteikumu iesniedz šķīrējtiesai, pievienojot tikpat norakstu, cik ir šķīrējtiesas procesa dalībnieku.

(4) Ja saskaņā ar šķīrējtiesas līgumu vai šo reglamentu strīdu jāizskata trim vai vairākiem šķīrējtiesniešiem, prasības pieteikumā norādāmi prasītāja izraudzītais (izraudzītie) šķīrējtiesnieši. Ja prasītājs nav norādījis savas puses izraudzīto šķīrējtiesnesi, tad uzskatāms, ka prasītājs ir atteicies no šķīrējtiesneša izraudzīšanās un to ieceļ šķīrējtiesas prezidijs.

(5) Ja saskaņā ar šķīrējtiesas līgumu lietu izskata šķīrējtiesa viena šķīrējtiesneša sastāvā, prasītājs var prasības pieteikumā norādīt vienu vai vairākus šķīrējtiesas pastāvīgo šķīrējtiesnešu kandidatūras, kuras viņš piedāvā izraudzīties atbildētājam.

(6) Šķīrējtiesai ir tiesības pieprasīt papildus dokumentus, t.sk. izziņu, kas apliecina atbildētāja – fiziskas personas deklarēto dzīvesvietu.

38. punkts Šķīrējtiesas rīcība pēc prasības pieteikuma saņemšanas.

Ja prasības pieteikums un tam pievienotie dokumenti atbilst reglamenta prasībām, šķīrējtiesas prezidija priekšsēdētājs bez kavēšanās nosūta prasītājam un atbildētājam paziņojumu par prasības saņemšanu, piedāvājot pusēm vienoties par konkrētu šķīrējtiesnesi strīda izšķiršanai, un piedāvājot atbildētājam iesniegt atsaukumi uz prasību, norādot iebildumus, ja tādi ir, un pievienojot iebildumus apstiprinošus dokumentus, kā arī norādīt no savas puses izvēlēto šķīrējtiesnesi (šķīrējtiesnešus). Vienlaikus ar šo paziņojumu atbildētājam tiek nosūtīts prasības pieteikuma noraksts.

39. punkts Šķīrējtiesas rīcība, ja prasības pieteikums neatbilst reglamenta prasībām

(1) Ja prasības pieteikums un tam pievienotie dokumenti neatbilst reglamenta prasībām, šķīrējtiesas prezidija priekšsēdētājs par to informē prasītāju, dodot tam laiku novērst trūkumus. Šajā laikā prasības pieteikums tiek atstāts bez tālākas virzības.

(2) Ja šķīrējtiesas prezidija priekšsēdētāja noteiktajā termiņā trūkumi tiek novērsti, prasības pieteikums tiek uzskatīts par iesniegtu un tiek uzsākts šķīrējtiesas process.

(3) Ja šķīrējtiesas prezidija priekšsēdētāja noteiktajā termiņā trūkumi netiek novērsti, prasības pieteikums tiek atdots iesniedzējam atpakaļ bez izskatīšanas.

(4) Šajā punktā minētos šķīrējtiesas prezidija priekšsēdētāja lēmumus atbildētājs 10 (desmit) dienu laikā var pārsūdzēt šķīrējtiesas prezidijam, kura lēmums ir galīgs.

40.punkts Atsauksme uz prasību

(1) Atsauksmi par prasību atbildētājs iesniedz pušu vai šķīrējtiesas noteiktajā termiņā. Atsauksmes iesniegšanas termiņš nedrīkst būt īsāks par 15 dienām no dienas, kad prasības pieteikums nosūtīts atbildētājam.

(2) Atsauksmē atbildētājs norāda:

1) vai viņš atzīst prasību pilnīgi vai kādā tās daļā;

2) savus iebildumus pret prasību;

3) apstākļus, ar kuriem viņš pamato savus iebildumus, un pierādījumus, kas tos apstiprina;

4) citus apstākļus, kurus viņš uzskata par nozīmīgiem civiltiesiskā strīda izskatīšanai;

5) savu tālruņa numuru vai elektroniskā pasta adresi, ja viņš piekrīt saziņai ar šķīrējtiesu izmantot tālruni vai elektronisko pastu.

(3) Atsauksmes neiesniegšana nav šķērslis civiltiesiskā strīda izskatīšanai.

(4) Atsauksmi iesniedz šķīrējtiesai, pievienojot tikpat norakstu, cik ir šķīrējtiesas procesa dalībnieku.

(5) Ievērojot atbildētāja atrašanās vietu, strīda sarežģītību, atbildētāju skaitu, šķīrējtiesas prezidija priekšsēdētājs pēc saviem ieskatiem var noteikt garāku termiņu atsauksmes sniegšanai, tomēr tas nevar būt garāks par objektīvi nepieciešamu un pārsniegt 30 (trīsdesmit) dienas. Pie īpašiem apstākļiem šis termiņš var tikt pagarināts, bet ne vairāk kā vēl par 30 (trīsdesmit) dienām.

41. punkts Pretprasība

(1) Termiņā, kas noteikts atsauksmes iesniegšanai, atbildētājs var iesniegt pretprasību, kuru šķīrējtiesa var izšķirt kopā ar prasību, ja pretprasības priekšmets aptverts ar šķīrējtiesas līgumu.

(2) Ja atbildētājs ir nokavējis pretprasības iesniegšanai noteikto termiņu attaisnojošu iemeslu dēļ, šķīrējtiesa var pieļaut pretprasības iesniegšanu arī pēc šī termiņa beigām, ja vien nav pabeigta lietas izskatīšana pēc būtības. Ja šķīrējtiesa nokavējumu neattaisno, šķīrējtiesa pretprasību atstāj bez izskatīšanas.

VI nodaļa

STRĪDA IZŠKIRŠANA

42. punkts Šķīrējtiesas sēdes datuma noteikšana

(1) Pēc tam, kad no atbildētāja saņemta atsauksme uz prasību un atbilde vai arī ir notecējis atbildētājam dotais termiņš atsauksmes un atbildes sniegšanai, un ir apstiprināts šķīrējtiesas sastāvs, šķīrējtiesas sastāvs nosaka šķīrējtiesas sēdes laiku.

(2) Paziņojumu pusēm par pirmo šķīrējtiesas sēdi nosūta lietas dalībniekiem ne vēlāk kā 15 dienas pirms sēdes, ja vien puses nav vienojušās par īsāku termiņu. (3) Paziņojums par kārtējo (otro un nākamo) šķīrējtiesas sēdi tiek nodots pusēm pret parakstu vai nosūtīts ierakstītā vēstulē vismaz 5 dienas pirms šķīrējtiesas sēdes. .

(4) Pusēm līdz sēdes dienai ir tiesības iepazīties ar jebkuriem iesniegumiem un citu informāciju, ko šķīrējtiesa ir saņēmusi attiecīgajā lietā, kā arī ar iesniegtajiem pierādījumiem.

43. punkts Šķīrējtiesas procesa veidi

(1) Ievērojot pušu noslēgto šķīrējtiesas līgumu, šķīrējtiesa rīko sēdes, lai noklausītos pušu paskaidrojumus un iebildumus, kā arī lai pārbaudītu pierādījumus (mutvārdu process), vai lai izšķirtu strīdu, pamatojoties tikai uz iesniegtajiem rakstveida pierādījumiem un materiāliem (rakstveida process).

(2) Šķīrējtiesa rīko mutvārdu procesu arī tad, ja puses vienojušās par rakstveida procesu, bet kāda no pusēm līdz nolēmuma pieņemšanai pieprasa mutvārdu procesu. Pusei, kura vēlas mutvārdu procesu, par to rakstveidā jāpaziņo šķīrējtiesai līdz noteiktajam šķīrējtiesas sēdes laikam.

(3) Ievērojot reglamenta un pušu vienošanās noteikumus, šķīrējtiesa var noturēt šķīrējtiesas procesu tādā veidā, kādā tā uzskata par lietderīgu, ar noteikumu, ka strīds izšķirams bez liekas vilcināšanās un ka pusēm tiek dotas vienādas iespējas izklāstīt savu viedokli un iesniegt dokumentus.

(4) Šķīrējtiesa var pieņemt lēmumu par strīda izšķiršanas atlikšanu un citiem jautājumiem, nespriežot lietu pēc būtības. Nepieciešamības gadījumā, ja šķīrējtiesa atzīst, ka nav iespējams strīdu izšķirt konkrētajā šķīrējtiesas sēdē, šķīrējtiesa strīda izšķiršanu var atlikt.

(5) Ja šķīrējtiesa ir uzklusījusi pušu paskaidrojumus, šķīrējtiesa, atliekot strīda izšķiršanu, pēc saviem ieskatiem var noteikt citu šķīrējtiesas sēdes dienu, lai atkārtoti noklausītos pušu vai to pārstāvju paskaidrojumus un pārbaudītu papildus pierādījumus.

(6) Šķīrējtiesa nepieciešamības gadījumā var pieņemt lēmumu par šķīrējtiesas procesa apturēšanu. Šāda apturēšana var notikt Latvijas Civilprocesa likuma 214. 216.pantos paredzētajos gadījumos un termiņos, ciktāl tie ir attiecināmi uz konkrēto šķīrējtiesas procesu.

44. punkts Sekas, ja puse nepiedalās šķīrējtiesas procesā

(1) Ja atbildētājs neiesniedz šķīrējtiesā atsauksmi uz prasību, šķīrējtiesa turpina procesu, neuzskatot to par prasības atzīšanu, ja vien šķīrējtiesas līgumā nav noteikts citādi.

(2) Ja puse vai tās pārstāvis neierodas uz šķīrējtiesas mutvārdu sēdi, nepaziņojot par neierašanās iemesliem, vai, ja šķīrējtiesa puses norādītos neierašanās iemeslus neatzīst par attaisnojošiem, tai skaitā, ja puse paziņojumam par neierašanos nav pievienojusi dokumentus, kas apliecinātu neierašanās attaisnojošus apstākļus, šķīrējtiesa izšķir strīdu pamatojoties uz šķīrējtiesas rīcībā esošiem pierādījumiem.

(3) Ja puse termiņā neiesniedz rakstveida vai citus pierādījumus vai atsakās sniegt paskaidrojumus, šķīrējtiesa izšķir strīdu pamatojoties uz šķīrējtiesas rīcībā esošiem pierādījumiem.

45. punkts Pušu iepazīšanās ar saņemtajiem pierādījumiem

Šķīrējtiesa iepazīstina puses ar jebkuriem iesniegumiem, dokumentiem un citu informāciju, kuru tā saņēmusi, kā arī ar ekspertu atzinumiem un citiem pierādījumiem.

46. punkts Prasības grozīšana

(1) Jebkura puse šķīrējtiesas procesa laikā var grozīt un papildināt savu prasību, pretprasību vai iebildumus uz prasību līdz brīdim, kad šķīrējtiesas sēdē tiek uzsākta strīda izšķiršana pēc būtības.

(2) Ja tiek grozīts vai papildināts prasības pamats, atbildētājam ir tiesības šķīrējtiesas sastāva noteiktajā termiņā iesniegt rakstveida atsaukumi, saskaņā ar reglamentā noteiktajiem atsaukšanas iesniegšanas noteikumiem. Šis nosacījums neattiecas uz gadījumiem, ja tiek precizēts prasības pieteikums vai prasības summa (procentu vai tiem pielīdzināmu maksājumu pieaugums), nemainot prasības būtību.

(3) Ja grozot vai papildinot prasību vai pretprasību, tiek palielināts tās apmērs, pusei papildus jāsamaksā attiecīgie šķīrējtiesas izdevumi.

(4) Pēc tam, kad ir uzsākta strīda izšķiršana šķīrējtiesas sēdē, šķīrējtiesa var atzīt par nelietderīgu pieļaut turpmāku prasības, pretprasības vai iebildumu grozīšanu vai papildināšanu, ja tādējādi tiek kavēts šķīrējtiesas process vai tiek sarežģīta strīda izšķiršana.

(5) Prasību vai pretprasību nevar grozīt tādā veidā, ka tā pārsniedz šķīrējtiesas līguma robežas.

47. punkts Protokols

(1) Ja kāda no pusēm vēlas, lai šķīrējtiesas sēde tiktu protokolēta, tai ne vēlāk kā 3 (trīs) darba dienas pirms šķīrējtiesas sēdes jāiesniedz par to rakstveida iesniegums, pievienojot tam pierādījumus par atlīdzības par sekretāra pakalpojumiem samaksu atbilstoši reglamenta pielikuma Nr.2 norādījumiem.

(2) Protokolu raksta šķīrējtiesas izraudzīts sekretārs.

(3) Protokolu paraksta visi šķīrējtiesnesi un sekretārs. Protokolu paraksta ne vēlāk kā trešajā dienā pēc šķīrējtiesas sēdes pabeigšanas.

(4) Pusēm ir tiesības iepazīties ar protokolu un piecu dienu laikā pēc tā parakstīšanas iesniegt rakstveida iebildumus, norādot protokolā konstatētās nepilnības. Par iebildumu pamatotību lemj šķīrējtiesas sastāvs.

48. punkts Ekspertīze

- (1) Jebkura puse var lūgt šķīrējtiesu noteikt ekspertīzi un pieaicināt vienu vai vairākus ekspertus, ja vien puses šķīrējtiesas līgumā nav vienojušās par pretējo. Ekspertīze notiek tikai tad, ja puse iepriekš samaksājusi par eksperta pakalpojumiem.
- (2) Pusei, kura vēlas lai tiktu noteikta ekspertīze un pieaicināti eksperti, līdz šķīrējtiesas nolēmuma pieņemšanai jāiesniedz par to rakstveida iesniegums, motivējot savu lūgumu un norādot uz jautājumiem, kuru noskaidrošanai nepieciešams noteikt ekspertīzi un pieaicināt ekspertus, un pievienojot iesniegumam pierādījumus par atlīdzības par eksperta pakalpojumiem iemaksu.
- (3) Ja šķīrējtiesa atzīst puses lūgumu par pamatotu, šķīrējtiesa pieņem lēmumu par ekspertīzes noteikšanu un ekspertu pieaicināšanu.

49. punkts Eksperta atzinums

- (1) Pēc šķīrējtiesas pieprasījuma pusēm jānodod ekspertam nepieciešamā informācija, jāiesniedz jebkuri dokumenti, jāuzrāda apskatei jebkuras preces vai citi priekšmeti, kurus no tām pieprasa.
- (2) Pēc eksperta atzinuma sagatavošanas un saņemšanas šķīrējtiesā, puses ir tiesīgas iepazīties ar to.
- (3) Pēc jebkuras puses lūguma eksperts var tikt uzaicināts šķīrējtiesas sēdē, lai sniegtu paskaidrojumus un atbildētu uz jautājumiem par atzinumu.

50. punkts Prasības nodrošināšana

- (1) Iespējama prasītājs ir tiesīgs lūgt tiesu nodrošināt prasību pirms tās celšanas, iesniedzot pieteikumu tiesā pēc parādnieka vai tā mantas atrašanās vietas. Šāds prasītāja pieteikums nav uzskatāms par šķīrējtiesas vienošanās neievērošanu un nav šķērslis strīda izšķiršanai šķīrējtiesā.

51. punkts Puses izstāšanās procesuālas sekas

- (1) Fakts, ka fiziskā persona, kas ir viena no pusēm, ir mirusi vai juridiskā persona beigusi pastāvēt, pats par sevi neizbeidz šķīrējtiesas līgumu, ja puses nav vienojušās citādi un apstrīdētā tiesiskā attiecība pieļauj tiesību pārņemšanu.
- (2) Šajā gadījumā šķīrējtiesa aptur šķīrējtiesas procesu līdz tiesību pārņēmēja noteikšanai.
- (3) Prasījuma cesija ir pamats šķīrējtiesas procesa izbeigšanai, ja vien puses nav no jauna vienojušās par civiltiesiskā strīda izskatīšanu šķīrējtiesā..

52. punkts Tiesības uz iebildumiem

- (1) Pusei ir tiesības iesniegt iebildumus, ja ir pārkāpts vai nav ievērots kāds no šā likuma, pastāvīgās šķīrējtiesas reglamenta vai pušu vienošanās nosacījumiem. Iebildumus puse iesniedz šķīrējtiesas sastāvam un otram pusei rakstveidā, tiklīdz tai par attiecīgo pārkāpumu ir kļuvis zināms.
- (2) Ja puse neiesniedz iebildumus, uzskatāms, ka tā ir atteikusies no savām tiesībām celt iebildumus, izņemot gadījumu, kad iebildumus puse nav iesniegusi no tās neatkarīgu iemeslu dēļ.
- (3) Par iebildumu pamatotību lemj šķīrējtiesas sastāvs.

53. punkts Izlīgums

- (1) Šķīrējtiesa veicina pušu strīda noregulēšanu ar izlīgumu.
- (2) Izlīgums pieļaujams jebkurā civiltiesiskā strīdā, izņemot likumā noteiktos ierobežojumus.
- (3) Izlīgums nav pieļaujams, ja tā noteikumi aizskar citas personas tiesības vai ar likumu aizsargātas intereses.
- (4) Ja šķīrējtiesas procesā puses panāk izlīgumu, šķīrējtiesas sastāvs šķīrējtiesas procesu izbeidz un, ja puses to lūdz un šķīrējtiesas sastāvs tam piekrīt, sastāda izlīgumu šķīrējtiesas sprieduma veidā, tajā iekļaujot noteikumus, par kuriem panākta vienošanās.
- (5) Šādam šķīrējtiesas spriedumam ir tāds pats statuss un juridiskais spēks kā jebkuram citam šķīrējtiesas spriedumam, ar kuru civiltiesiskais strīds izšķirts pēc būtības.

54. punkts Nolēmumu pieņemšana

- (1) Visi nolēmumi (lēmumi un spriedumi) šķīrējtiesā, ja tā sastāv vairāk kā no viena šķīrējtiesneša, tiek pieņemti ar vienkāršu balsu vairākumu.
- (2) Pieņemot nolēmumu šķīrējtiesas locekļiem ir tiesības balsot “par” vai “pret” katru konkrēto nolēmumu, bet nav tiesības atturēties no balsojuma.
- (3) Šķīrējtiesas nolēmums stājas spēkā ar tā pieņemšanas dienā un tas nav pārsūdzams.
- (4) Šķīrējtiesas sastāvs var pieņemt lēmumus par civiltiesiskā strīda izšķiršanas atlikšanu un citiem procesuāliem jautājumiem, neizspriežot civiltiesisko strīdu pēc būtības. Šādi lēmumi rakstveidā ir noformējami tikai gadījumos, ja rakstveida forma tieši noteikta Šķīrējtiesu likumā, šķīrējtiesas reglamentā, puses par to vienojušās vai rakstveida lēmuma formu par atbilstošu atzīst šķīrējtiesas sastāvs.
- (5) Rakstveidā taisītus nolēmumus paraksta šķīrējtiesas sastāvs Ja šķīrējtiesa sastāv no vairākiem šķīrējtiesnešiem, nolēmumu paraksta visi šķīrējtiesneši, bet, ja kāds no šķīrējtiesnešiem neparaksta nolēmumu, šķīrējtiesas nolēmumā jānorāda iemesls, kāpēc nav viņa paraksta.
- (6) Šķīrējtiesnešu parakstus uz nolēmuma (lēmuma vai sprieduma) apliecina ar šķīrējtiesas zīmogu.
- (7) Šķīrējtiesas sastāva priekšsēdētājs var patstāvīgi izlemt procesuālos jautājumus, ja viņam to uzticējušas puses vai pārējie šķīrējtiesneši. Šādi lēmumi nav jānoformē rakstveidā.

55. punkts Šķīrējtiesas spriedums

- (1) Šķīrējtiesas sastāvs 14 dienu laikā pēc tam, kad civiltiesisko strīdu izskatījis pēc būtības, taisa spriedumu.
- (2) Šķīrējtiesas sastāvs spriedumu taisa rakstveidā.
- (3) Ja šķīrējtiesas sastāvā ir vairāki šķīrējtiesneši, spriedumu paraksta visi šķīrējtiesneši. Ja kāds no šķīrējtiesnešiem neparaksta spriedumu, šķīrējtiesas spriedumā norādāms iemesls, kāpēc nav viņa paraksta.
- (4) Spriedumā norāda:

- 1) šķīrējtiesas sastāvu;
  - 2) sprieduma taisīšanas datumu un šķīrējtiesas procesa norises vietu;
  - 3) ziņas par pusēm — fiziskās personas vārdu, uzvārdu, personas kodu, citus personas identifikācijas datus un deklarētās dzīvesvietas adresi vai citu saziņai izmantojamu adresi, juridiskās personas nosaukumu, reģistrācijas numuru, citus personu identificējošus datus un juridisko adresi;
  - 4) strīda priekšmetu;
  - 5) sprieduma motivējumu, ja puses nav vienojušās citādi;
  - 6) secinājumu par prasības pilnīgu vai daļēju apmierināšanu vai par pilnīgu vai daļēju noraidīšanu un sprieduma būtību;
  - 7) piedzenamo summu, ja spriedums taisīts par naudas piedziņu, atsevišķi norādot galveno parādu un procentus, laiku, par kādu procenti piespriesti, prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus un arī šo procentu apmēru;
  - 8) konkrēto mantu un tās vērtību, kas piedzenama mantas neesības gadījumā, ja spriedums taisīts par mantas atdošanu natūrā;
  - 9) kam, kādas darbības un kādā termiņā jāizpilda, ja spriedums uzliek par pienākumu izpildīt noteiktas darbības;
  - 10) kāda sprieduma daļa attiecas uz katru prasītāju, ja spriedums taisīts vairāku prasītāju labā, vai kāda sprieduma daļa jāizpilda katram atbildētājam, ja spriedums taisīts pret vairākiem atbildētājiem;
  - 11) šķīrējtiesas procesa izdevumus un to sadalījumu starp pusēm;
  - 12) pušu izdevumus par juridisko palīdzību lietā, ja tādi ir, un to sadalījumu starp pusēm;
  - 13) citu informāciju, ko tiesas sastāvs uzskata par nepieciešamu.
- (5) Šķīrējtiesas spriedumu nosūta pusēm triju darbdienu laikā no tā taisīšanas dienas.

56. punkts Šķīrējtiesas nolēmumu obligātums. Nolēmuma izpilde

(1) Šķīrējtiesas spriedums pusēm ir obligāts un izpildāms labprātīgi tajā noteiktajā termiņā. Labprātīgai sprieduma izpildei noteiktais termiņš nav īsāks par 10 dienām.

(2) Ja šķīrējtiesas nolēmums labprātīgi netiek pildīts, ieinteresētā puse ir tiesīga veikt darbības šķīrējtiesas nolēmuma piespiedu izpildi, atbilstoši tās valsts normatīvo aktu noteikumiem, kurā nolēmums izpildāms. Vēršanās tiesā ar pieteikumu šķīrējtiesas nolēmuma piespiedu izpildei vai līdzvērtīgu darbību veikšana nav uzskatāma par konfidencialitātes pārkāpumu.

57. punkts Šķīrējtiesas nolēmuma noraksti

Nepieciešamības gadījumā šķīrējtiesa var izsniegt pusēm šķīrējtiesas nolēmumu norakstus. Šķīrējtiesas nolēmuma atbilstību oriģinālam apliecina šķīrējtiesas prezidija priekšsēdētājs ar savu parakstu un šķīrējtiesas zīmogu.

58. punkts Sprieduma kļūdu izlabošana. Sprieduma izskaidrošana. Papildspriedums.

(1) Šķīrējtiesas sastāvs pēc savas iniciatīvas vai puses lūguma var labot spriedumā pārrakstīšanās un matemātiskā aprēķina kļūdas. Šādas kļūdas var labot bez pušu piedalīšanās.

(2) Ja vien puses nav vienojušās citādi, tad viena puse, paziņojot par to otrai pusei, 30 dienu laikā pēc sprieduma noraksta nosūtīšanas dienas vai sprieduma noraksta saņemšanas dienas, ja tas izsniegts personiski, var lūgt šķīrējtiesas sastāvu izskaidrot spriedumu, negrozot tā saturu. Sprieduma izskaidrojums no tā pieņemšanas brīža kļūst par sprieduma neatņemamu sastāvdaļu.

(3) Ja vien puses nav vienojušās citādi, tad viena puse, paziņojot par to otrai pusei, 30 dienu laikā no sprieduma noraksta nosūtīšanas dienas vai sprieduma noraksta saņemšanas dienas, ja tas izsniegts personiski, var lūgt šķīrējtiesas sastāvu taisīt papildspriedumu, ja nav izlemts kāds no pieteiktajiem prasījumiem, par kuru bija iesniegti pierādījumi un par kuru puses devušas paskaidrojumus. Ja šķīrējtiesas sastāvs uzskata lūgumu par pamatotu, tas taisa papildspriedumu.

(4) Šķīrējtiesas sastāvs ne vēlāk kā 15 dienas iepriekš paziņo pusēm par šķīrējtiesas sēdi, kurā tiks izlemts jautājums par sprieduma labošanu, izskaidrošanu vai papildsprieduma taisīšanu. Ja sprieduma labošanas dēļ var mainīties tā rezolutīvā daļa, bet sprieduma būtība nemainās, šķīrējtiesas sastāvs aicina puses izteikt savu viedokli. Pušu neierašanās nav šķērsis sprieduma labošanai, izskaidrošanai vai papildsprieduma taisīšanai. Papildspriedumu šķīrējtiesas sastāvs taisa saskaņā ar Šķīrējtiesu likuma nosacījumiem.

59. punkts Šķīrējtiesas procesa izbeigšana

(1) Šķīrējtiesas sastāvs pieņem lēmumu par šķīrējtiesas procesa izbeigšanu, ja:

- 1) prasītājs atteicies no prasības;
- 2) puses vienojas par izlīgumu;
- 3) šķīrējtiesas līgums likumā vai līgumā noteiktajā kārtībā zaudējis spēku;
- 4) tas atzīst, ka civiltiesiskais strīds nav piekritīgs šķīrējtiesai;
- 5) fiziskā persona, kas ir viena no pusēm, ir mirusi vai juridiskā persona, kas ir viena no pusēm, ir beigusi pastāvēt un apstrīdētās tiesiskās attiecības nepieļauj tiesību pārņemšanu vai puses ir vienojušās par to, ka šķīrējtiesas process šādā gadījumā izbeidzams.

(2) Ja šķīrējtiesas process ir izbeigts šā punkta pirmās daļas 1. vai 2.punktā norādīto iemeslu dēļ, atkārtota vēršanās šķīrējtiesā vai vēršanās rajona (pilsētas) tiesā strīdā starp tām pašām pusēm, par to pašu priekšmetu un uz tā paša pamata nav pieļaujama.

(3) Ja šķīrējtiesas process ir izbeigts šā punkta pirmās daļas 3., 4. vai 5.punktā norādīto iemeslu dēļ, prasības pieteikumu var iesniegt rajona (pilsētas) tiesā. (4) Ja prasītājs atsauc savu prasību līdz šķīrējtiesas sastāva apstiprināšanai, lēmumu par šķīrējtiesas procesa izbeigšanu pieņem šķīrējtiesas prezidijs.

60. punkts Šķīrējtiesas nolēmuma izpilde

- (1) Šķīrējtiesas nolēmums, kurš izpildāms Latvijā, ir izpildāms atbilstoši Latvijas Republikas Civilprocesa likuma noteikumiem.
- (2) Šķīrējtiesas nolēmums, kurš izpildāms ārpus Latvijas, ir izpildāms atbilstoši 1958.gada 10.jūnija Ņujorkas Konvencijai par ārvalstu arbitrāžas spriedumu atzīšanu un izpildi un attiecīgās jurisdikcijas normatīvajiem aktiem.

61. punkts. Procesa dokumentu glabāšana

- (1) Tiesvedības dokumenti pēc šķīrējtiesas procesa pabeigšanas 10 (desmit) gadus paliek glabāšanā šķīrējtiesā. Šķīrējtiesa dokumentu uzglabāšanu veic saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto arhīvu glabāšanas kārtību.
- (2) Minētie arhīva dokumenti ir pieejami tikai pusēm un valsts pilnvarotām amatpersonām.

Baltijas Starptautiskās šķīrējtiesas Prezidijs

1.	Jānis Tiesnieks	Prezidija priekšsēdētājs; Ģertrūdes iela 7, Rīga, tālr. (+371) 29424545 Latvijas Republikas personas kods: 110277-11229
2.	Vairis Brīze	Prezidija priekšsēdētāja vietnieks, Prezidija loceklis; Ģertrūdes iela 7, Rīga, tālr. (+371) 67270374 Latvijas Republikas personas kods: 000000-00000
3.	Guntars Antoms	Prezidija loceklis Kr. Barona iela 33/35-5, Rīga, tālr. (+371) 67271175 Latvijas Republikas personas kods: 240760-11838
4.	Romans Kozlovs	Prezidija loceklis Ģertrūdes iela 7, Rīga, tālr. (+371) 67313311 Latvijas Republikas personas kods: 190564-10528
5.	Māris Pomerancis	Prezidija loceklis Kūrmājas prospekts 30-12, Liepāja, tālr. (+371) 29208315 Latvijas Republikas personas kods: 270760-10812

Baltijas Starptautiskās Šķīrējtiesas šķīrējtiesas procesa izdevumu summas

Prasības summa	Tiesvedības maksa	Šķīrējtiesneša honorārs
		Ja strīdu izšķir sekojošs šķīrējtiesnešu skaits: 1 3
Līdz EUR 1499.99	10% no summas, bet ne mazāk kā EUR 70	EUR 100 EUR 70
No EUR 1500 līdz EUR 6999.99	EUR 150 + 2% no summas, kas pārsniedz EUR 1500	EUR 150 EUR 100
No EUR 7000 līdz EUR 29999.99	EUR 260 + 1.5 % no summas, kas pārsniedz EUR 7000	EUR 300 EUR 200
No EUR 30000 līdz EUR 149999.99	EUR 605 + 1 % no summas, kas pārsniedz EUR 30000	EUR 700 EUR 400
No EUR 150000 līdz EUR 699999.99	EUR 1805 + 0.6% no summas, kas pārsniedz EUR 150000	EUR1200 EUR 800
No EUR 700000 līdz EUR 1499999.99	EUR 5105 + 0,3% no summas, kas pārsniedz EUR 700000	EUR 2000 EUR 1400
Virs EUR 1500000	EUR 7505 +0,1% no summas, kas pārsniedz EUR 1500000	EUR 5000 EUR 3500
Nemantiskas prasības	EUR 200	EUR 200 EUR 150

A) Šķīrējtiesas procesa izdevumi norādīti bez pievienotās vērtības nodokļa (PVN), kas apmaksājams papildus aprēķinātajai izdevumu summai.

B) Prasības summa ir:

- 1) prasībās par naudas piedziņu — piedzenamā summa;
- 2) prasībās par mantas izprasīšanu — izprasāmās mantas vērtība;
- 3) prasībās par terminētiem maksājumiem un devumiem — visu maksājumu vai devumu kopsumma, bet ne vairāk kā par trim gadiem;
- 4) prasībās par beztermiņa vai mūža maksājumiem un devumiem — visu maksājumu un devumu kopsumma par trim gadiem;
- 5) prasībās par maksājumu vai devumu samazināšanu vai palielināšanu — summa, par kādu samazina vai palielina maksājumus vai devumus, bet ne vairāk kā par vienu gadu;
- 6) prasībās par maksājumu vai devumu izbeigšanu — atlikušo maksājumu vai devumu kopsumma, bet ne vairāk kā par vienu gadu;
- 7) prasībās par nomas un īres līguma pirmstermiņa izbeigšanu — maksājumu kopsumma par atlikušo līguma darbības laiku, bet ne vairāk kā par trim gadiem;

- 8) prasībās par īpašuma tiesībām uz nekustamo mantu — tās vērtība, bet ne mazāka par tās kadastrālo vērtību;
- 9) prasībās, kas sastāv no vairākiem patstāvīgiem mantiskiem prasījumiem — visu prasījumu kopsomma;
- 10) prasībās par darījuma izbeigšanu vai atzīšanu par spēkā neesošu — apstrīdētā darījuma summa.

C) Prasības summu norāda prasītājs. Ja norādītā prasības summa acīm redzami neatbilst izprasāmās mantas īstajai vērtībai, prasības summu nosaka šķīrējtiesa.

D) Šķīrējtiesas sekretāra atlīdzība par katras šķīrējtiesas sēdes protokolēšanu ir EUR 70.00 pluss pievienotās vērtības nodoklis. Pusei, kura vēlas, lai šķīrējtiesas sēde tiktu protokolēta, pirms attiecīgās šķīrējtiesas sēdes jāiemaksā šķīrējtiesai atlīdzība par sekretāra pakalpojumiem EUR 70.00 pluss pievienotās vērtības nodoklis apmērā.

E) Atlīdzība par tulka pakalpojumiem nosakāma, vadoties pēc zvērināta tulka, tulka vai tulkošanas biroja sastādītās tāmes.

F) Atlīdzība par eksperta pakalpojumiem nosakāma, vadoties pēc eksperta, ekspertu biroja vai citu ekspertīzi veicošas institūcijas sastādītās tāmes.

G) Šķīrējtiesneša ceļa un uzturēšanas izdevumu apmēru nosaka, vadoties pēc šķīrējtiesneša iesniegtā aprēķina un to pamatojošiem dokumentiem. Šķīrējtiesnešiem, kas tiek uzaicināti no ārvalstīm, apmaksājama arī parastā profesionālā stundu likme par ceļā pavadīto laiku.

Šķīrējtiesas procesa izdevumu apmaksu veicama ar iemaksu šķīrējtiesas izveidotāja bankas kontā:

Biedrība Baltic International Arbitration Court

Reģ. Nr. 40008234859

adrese: Ģertrūdes iela 7, Rīga, LV – 1010

tālr. 67240347; 27726550; fax. 67292607

AS Luminor Bank

kods: RIKOLV2X

knots: LV92RIKO0002930198408

Baltijas Starptautiskās šķīrējtiesas klauzulas paraugteksts

“Jebkurš strīds, domstarpība vai prasība, kas izriet no šī līguma, kas skar to vai tā pārkāpšanu, izbeigšanu vai spēkā neesamību tiks galīgi izšķirts Baltijas Starptautiskā Šķīrējtiesā, saskaņā ar šīs šķīrējtiesas reglamentu.”

Puses var papildināt šķīrējtiesas klauzulu, pievienojot tai:

- 1) šķīrējtiesnešu skaits _____;
- 2) šķīrējtiesas valoda _____;
- 3) šķīrējtiesas procesa vieta _____;
- 4) _____ likumiem;

---

*Šķīrējtiesas klauzulas paraugtekstam ir tikai rekomendējošs raksturs.

Apstiprināts ar Baltijas Starptautiskās šķīrējtiesas izveidotāja – Biedrība „Baltic International Arbitration Court”, reģ. nr. 40008234859, 2019.gada 26.februāra valdes lēmumu Nr. 1/2019.

Rīgā, 2019.gada 26.februārī
Baltijas Starptautiskās šķīrējtiesas
izveidotājs
Biedrība „Baltic International Arbitration Court”
valdes loceklis
Jānis Tiesnieks

Caurauklotas un numurētas 15 (piecpadsmit) lapas.
Rīgā, 2019.gada 26.februārī
Biedrība „Baltic International Arbitration Court”
valdes loceklis
Jānis Tiesnieks